

**DİYARBAKIR ÇEVRE VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ
AĞAÇLANDIRMA VE EROZYON KONTROLÜ (AGM) ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI**

Ağaçlandırma Ve Erozyon Kontrolü (Agm) Şube Müdürlüğü

Dünya nüfusunun hızla artması, küresel ekonominin dünya üzerinde genişlemesi sonucu tabii kaynaklar üzerindeki baskılar her gün biraz daha artmaktadır.

İnsanların aşırı tüketim hırsları sonucu, çevre temel göstergeleri giderek daha da bozulmaktadır. Ormanlar azalmakta, su seviyeleri düşmekte, toprak erozyonla kaybolmakta, sulak alanlar ortadan kalkmakta, meralar bozulmakta, nehirler kurumakta, ortalama ısı yükselmekte, mercan adaları ölmekte, bitki ve hayvan türlerinin nesli tükenmektedir. Atmosferdeki sera gazlarını dengede tutabilmek için, önemli karasal karbon yutakları olan orman alanlarının artırılması en büyük hedefimizdir. En kısa sürede orman varlığının artırılması, bozuk ormanların rehabilite edilmesi, erozyonla mücadele edilerek topraklarımızın göllere, barajlara ve denizlere taşınmasının önlenmesi gerekmektedir. Bu amaca kısa sürede ulaşmak için ülkemizin kaynaklarını seferber ederek çalışmalara hız verilmesi mecburiyeti bulunmaktadır.

Türkiye; topoğrafik yapısı, iklimi, uygulanan yanlış tarım yöntemleri, aşırı mera ve orman tahribatı ve toprakların çoğunlukla erozyona duyarlı olması nedeni ile dünya yüzünde yüksek düzeyde erozyona maruz kalan ülkeler arasında yer almaktadır.

Ağaçlandırma

Ağaçlandırmanın çok çeşitli tanımları vardır. En kısa ve basit tanımı; insanın ekim veya dikim yolu ile orman oluşturmaktır.

Orman denilince akla sadece ağaç ve ağaçlık toplulukları gelmemelidir. Orman canlı ve büyük bir sistemdir. Bu sistem içerisindeki ağaçlar, hava, su, toprak ve diğer otsu ve odunsu bitkilerle, mikroorganizma ve hayvanlarıyla kendine özgü kapalı bir dünya, bir ekolojik sistem oluşturmaktadır. Orman ekosistemi ağaçlarla birlikte diğer bitkiler, hayvanlar, mikroorganizmalar gibi canlı varlıklarla toprak, hava, su ve sıcaklık gibi fiziksel çevre faktörlerinin oluşturdıkları karşılıklı ilişkiler dokusunu simgeleyen bir doğa parçasıdır.

Türkiye'deki orman varlığı durumu

Bilimsel verilere göre, önceleri 50 Milyon hektar olan ülkemiz ormanları günümüzde 21.188.746 hektara inmiştir. Amenajman planlarına göre

DIYARBAKIRDA
DOĞAL HAYAT
SU, İKLİM,
ENERJİ VE
MADEN

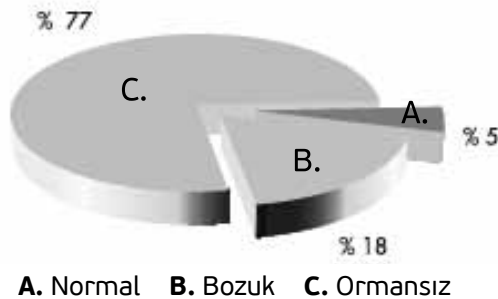
Murat HASPOLATLI
İl Çevre ve Orman Müdürü

orman rejimi içindeki 21.188.746 hektar alanın % 49,8'ine tekabül eden 10.567.626 hektarı bozuk ve çok bozuk niteliktedir. 2007 yılında yapılan tespitlere göre bu alanların 4.250.000 hektarı ile Hazine arazilerinden tahminen 1.000.000 hektar olmak üzere toplam 5.250.000 hektar alan ekolojik, teknik ve sosyal olarak ağaçlandırma, erozyon kontrolü, rehabilitasyon ve mera ıslahı çalışması yapılabilecek potansiyel alandır.

Türkiye'de 21.188.747,0 hektar orman alanı mevcuttur. Bu alanın yaklaşık yarısı (10.621.221,0 hektar) verimli, kalan yarısı (10.567.526,0 hektar) ise verimsiz ormanlardır. Ormanların %24'ü Karadeniz, %20'si Akdeniz, %18'i Ege, %15'i Marmara, %11'i İç Anadolu, %8'i Doğu Anadolu ve %4'ü Güney Doğu Anadolu'dadır.

Ağaçlandırma çalışmaları ile hem ülkemizin odun hammaddesi açığını kapatmak, hem de bozulan ekosistemi yeniden kurarak sel, taşkın, heyelan vb tehlikelere karşı önlem almak, bunları yaparken istihdam açığını kapatmaya yönelik fonksiyon üstlenerek toplumumuzun refahını yükseltmek olanaklı olacaktır.

İlimizdeki Orman Varlığı Durumu

Normal Orman	:	78.400,0
Bozuk Orman	:	274.426,0
Toplam Orman	:	352.826,0
Ormansız Alan	:	1.155.310,0
Genel Alan	:	1.508.136,0

Diyarbakır'ın yüzölçümünün %23 ü ormanlık alan statüsünde olup bu alanların %5 'i normal orman, %18 i ise bozuk orman niteliğindedir

Ormanlardan elde edilen ürün ve hizmet çeşitleri

Ormanlardan elde edilen ürün çeşitleri; odun, yaprak, çiçek, tohum, reçine, kabuk, kök, çalı, ot, av hayvanı, su, toprak, kil, taş, kömür ve madenler gibi çok sayıda ve değişik nitelikte hammaddelerdir. Bu maddeler, niteliklerine ve pazar isteklerine göre çok değişik kullanım yerleri bulabilmektedir. Bu ürünler içerisinde en bol elde edilen ve geniş bir pazarlama olanağı bulan ürün ise odundur.

Ormanların ayrıca suyu düzenleme, toprağı koruma, iklimi etkileme, doğayı koruma ve güzelleştirme gibi önemli hizmetleri vardır.

Genel Durum

Türkiye; Coğrafi konumu, topografik yapısı, iklimi, yanlış tarım uygulamaları, mera ve orman tahribatı ve toprakların erozyona duyarlı olması sebepleri ile dünya üzerinde erozyona maruz ülkeler arasında yer almaktadır.

Türkiye; Küresel iklim değişikliğine bağlı olumsuzluklardan en fazla etkilenecek ülkeler arasında gösterilmektedir.

Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini önlemede ormanların korunması,

iyileştirilmesi ve artırılması büyük önem arz etmektedir.

Türkiye; iklim, topoğrafya ve toprak özellikleri nedeniyle çok farklı ekosistemlere sahiptir;

Ortalama Rakım : 1132 m

Ortalama Yağış : 632 mm

Ülkemizin % 29'u orta yüksek dağlık arazi, % 27'si yüksek dağlık araziden oluşmaktadır.

Eğimin %15'den yukarı olduğu yerler % 62,5'dir.

Erozyonun Nedenleri

Erozyon; toprağın yağmur suları ile veya rüzgarla aşınması veya taşınmasıdır. Daha açık bir ifadeyle yağmur tanelerinin çıplak toprağa çarptığında kopardığı parçaları beraberinde aşağılara taşıması veya şiddetli esen rüzgarlarla çıplak arazilerdeki ince toprak tanelerinin sürüklenmesi olayıdır.

Nedenleri

- Topografik yapı
- İklim (kuraklık, düzensiz ve ani şiddetli yağışlar)
- Toprak yapısı ve erozyona duyarlılığı
- Jeolojik oluşum
- Ormanların tahrip edilmesi
- Meraların tahribi
- Yanlış arazi kullanımı
- Yanlış tarımsal faaliyetler
- Dağınık yerleşim

Erozyonun Sonuçları

- Binlerce yılda oluşan, topraklar denizlere, göllere ve barajlara taşınmaktadır.
- Toprağın verimli olan üst tabakası ile birlikte bitkilerin beslenmesi için önem taşıyan mineraller kaybolmakta ve bitki-su dengesi bozulmaktadır.
- Toprağın aşınması ve taşınmasıyla üzerindeki bitki örtüsü ya yozlaşmakta ya da tamamen ortadan kalmakta ve dolayısıyla çölleşme olmaktadır.

DIYARBAKIRDA
DOĞAL HAYAT
SU, İKLİM,
ENERJİ VE
MADEN

Amaçlarımız

- Bozuk orman alanlarını iyileştirmek,
- Erozyonu önleyerek ülke topraklarını korumak
- Sel, taşkın ve çığlara yönelik önlemler almak
- Şehirlerimizin etrafında yeşil kuşaklar oluşturmak
- Ağaç ve orman sevgisini toplumun tüm kesimlerine benimsetmek
- Özel ağaçlandırma ve fidancılığı desteklemek
- Ülkemizin orman ağacı fidanını karşılamak
- Gelecek nesillere yeşil ve yaşanabilir bir ülke bırakmak

Faaliyetlerimiz

- Tohum ve fidan üretimi
- Ağaçlandırma
- Rehabilitasyon
- Erozyon kontrolü
- Yeşil kuşak ağaçlandırması
- Mera ıslahı
- Özel ağaçlandırma ve özel fidanlıkların desteklenmesi
- Orman çoğaltım materyallerinin tescili, denetimi, sertifikasyonu
- Çölleşme ile mücadelenin koordinasyonu.

Çalışma Alanlarımız

- Bozuk ve kapalı orman alanları
- Orman içi açıklıklar
- Hazineden tahsis edilen alanlar
- Meradan tahsis edilen alanlar

Hizmet Alanı ile İlgili Diyarbakır Genelini Kapsayan İstatistikî Bilgiler

SAHASI	ALANI	DURUMU
Çüngüş Çaybaşı Erozyon Kontrolü Projesi	1.318 ha	Tamamlandı
Ergani Kortaş Erozyon Kontrolü Projesi	1.050 ha	Tamamlandı
Çüngüş Polatuşağı Erozyon Kontrolü Projesi	450 ha	Tamamlandı
Diyarbakır Kırklardağı Erozyon Kontrolü Projesi	107 ha	Tamamlandı
Ergani Makam dağı Erozyon Kontrolü Projesi	72 ha	Tamamlandı
Çermik Heykelönü Erozyon Kontrolü Projesi	66 ha	Tamamlandı
Hazro Mutluca Rehabilitasyon Projesi	368 ha	Tamamlandı
Hani Yayvan Rehabilitasyon Projesi	170 ha	Tamamlandı

Cumhuriyet Hatıra Ormanı	25 ha	Tamamlandı
Diyanet Hatıra Orman	7 ha	Tamamlandı
Milli Eğitim Hatıra Ormanı	5 ha	Tamamlandı
Maliye Ormanı	7 ha	Tamamlandı
İş Bankası Hatıra Ormanı	20 ha	Tamamlandı
Merkez Bankası Hatıra Ormanı	20 ha	Tamamlandı
Silvan Yeşil Kuşak	15 ha	Tamamlandı
Sürendal Erozyon Kontrolü	401 ha	Devam ediyor.

DIYARBAKIRDA
DOĞAL HAYAT
SU, İKLİM,
ENERJİ VE
MADEN

Özel Ağaçlandırmalar

Merkez D.Ü Özel Ağaçlandırma Projesi	136,8 ha	Tamamlandı
Silvan İlçesi Mahmut DÜŞÜK	23 ha	Tamamlandı
Bismil Arap-Tahsin KOLUMAN	77 ha	Tamamlandı
Kulp Behçet TEKTEKİN	22 ha	Devam ediyor

Geçmişten Bugüne İstatistik Veriler

DİYARBAKIR İLİ YILLAR İTİBARIYLA AGM ÇALIŞMALARI										
PROJELER	2002 sonu itibariyle	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	TOPLAM
Ağaçlandır (Ha)	8.006	0	7	0	0	0	0	0		8.013
Erozon Kon (Ha)	3.255	300	411	88	407	100	300	300	500	5.661
Rehabilitas (Ha)	0	0	340	170	0	0	0	0		510
Mera ıslahı (Ha)	165	0	0	0	0	0	0	0		165
Öz Ağ(Ha)	0	0	0	137	0	0	0	45	77	259
Yeşil Kuş	400	0	0	0	0	0	0	0		400
Etüd Pr(Ad)	6	1	1	2	0	2	1		10	
Fid Ür.(1000 Ad)	80.220 0	612	829	111	1.170	1.470	1.840	2.000	2.000	90.252
Toh Ür.(Ton)	17	0	2.6	0	2.7	5.8	5.4	0,1	5	37.65
TOPLAM(ha)	11.826	300	758	395	407	100	300	600	577	15.008

2011 Yılı Programımız

400 Ha Erozyon Kontrolü Tesis
1.620 Ha Erozyon Kontrolü Bakım
1.865.000 Ad Fidan Üretimi

Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberliği

Ülkemizin yukarıda anlatılan gerçeklerinden yola çıkılarak 1995 yılında kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilikleri tarafından yapılacak ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmalarına ait esas ve usulleri düzenleyen 4122 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu yürürlüğe konulmuştur. Bu kanun kapsamında

kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve halkımızı içine alacak şekilde 01.11.2007 tarihinde Başbakanımız Sayın Recep Tayip ERDOĞAN tarafından 2007/28 sayılı genelge ile emirlenmiştir.

2008-2012 Yıllarını Kapsayan Ağaçlandırma Eylem Planındaki Yerimiz

EYLEM PLANI İLE YAPILACAK ÇALIŞMALAR (Ha.)

İşi Yapacak Kuruluşlar	İşin Nevi	Birimi	2008	2009	2010	2011	2012	TOPLAM
Ağaçlandırma Genel Müdürlüğü	Ağaçlandırma	Ha.						
Ağaçlandırma Genel Müdürlüğü	Rehabilitasyon	Ha.		300	400	800	1.000	2.500
Orman Genel Müdürlüğü		Ha.	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	10.000
Ağaçlandırma Genel Müdürlüğü	Erozyon Kontrolü	Ha.	300	300	400	400	400	1.800
Ağaçlandırma Genel Müdürlüğü	Mera Islahı	Ha.						
Diğer Kurum ve Kuruluşlar	Ağaçlandırma	Ha.	500	500	500	500	800	2.800
GENEL TOPLAM		Ha.	2.800	2.800	2.900	2.900	3.200	14.600

